

Inred med konst

- det är inte farligt!

Konceptuell på gränsen till det obegripliga, sluten och elitistisk, med mångmiljonbelopp som byter ägare – så uppfattas ofta konstens värld. Men konstvärlden kan också vara rolig, billig, nytänkande, utforskande, välkomnande – och alldeles underbar. Så skapar du en personlig inredning med konst.

TEXT HEDVIG ANDERSSON

FÖR NÅGRA ÅR SEDAN försvann planscherna från mina och mina vänners väggar. De ersattes av litografier och fotografier, en och annan oljemålning och någon skulptur i keramik eller kanske glas. Ungefär samtidigt beskrevs oljemålningen som "årets inredningsdetalj" och massproducerade ugglor i keramik fick ge plats åt originalverk i samma material. Michael Elmenbeck, grundare av modemagasinet Bon, driver i dag galleriet CF Hill och är konstsamlare – eller konstälskare – som han hellre kallar sig själv. Han köpte sitt första verk som tonåring och äger i dag 200 verk, nästan uteslutande samtidskonst. Han tycker sig se ett tydligt växande intresse för konst och för att äga originalverk.

– Jag tror att det växande intresset för konst delvis handlar om att vi befinner oss i en tid då nästan allt går att massproducera, och då blir det unika mer intressant. Sedan tror jag också att vi är i ett läge där vi vill vara mer medvetna i vår konsumtion. Vi gör färre spontana småinköp och satsar istället på saker med ett bestående värde. →

På auktionssajter som Bukowskis kan man surfa in för att få inspiration och få ett hum om prisklasser på konstnärer. Glaskonstnären Hanna Hansdotter (vas till höger) representeras i dag av galleriet CF Hill. Michael Elmenbeck, som driver galleriet, köpte skulpturer av henne redan när hon var student – något han vill tipsa om! **Till höger:** numererad och signerad färglitografi av Jean Miró, från 1964 (Bukowskis). **Längst ovan:** Skjutmålning av Ulf Rollof (Stockholms Auktionsverk).

Koll på upplagan

ORIGINALVERK: Ett verk som bara finns i en upplaga.

UPPLAGEVERK: Ett verk som tillverkats i en begränsad, numererad och signerad, upplaga, exempelvis litografier.

REPRODUKTION: En reproduktion kan finnas i hur många exemplar som helst, exempelvis planscher.



”Köper du en tavla för
att du älskar motivet
kommer du att älska den
oavsett dess värde”



Konst och design går hand i hand, men att börja samla kan vara svårt. Karolina Modig tipsar om att besöka gallerier och museer för att få ett hum om vad man går igång på. Och inspireras av andra! Skanna av folks väggar och hyllor för nya tankebanor.

FOTO: BUKOWSKIS

Färglitografi av Wassily Kandinsky, signerad i trycket, från 1969 (Bukowskis).

Till höger: C-print av Vanessa Beecroft (Stockholms Auktionsverk) och Denise Grünstein drömska print *No 5* (CF Hill). Bronsskulpturen som föreställer ett fabeldjur med fyra ljushållare är signerad EB för Ernst Billgren (Bukowskis).

3 tips för ett lyckat köp

» Titta på mycket konst och utforska vad du tycker om.

» Skaffa dig kunskap och en uppfattning om vad som är ett rimligt pris för det du är intresserad av.

» Köp med hjärtat och inte som investering.



MICHAEL ELMENBECK, GALLERIST

Michael grundade modetidningen Bon, men ägnar sig i dag åt konst. Han beskriver sig som konstälskare och driver galleriet CF Hill, i Stockholm.



KAROLINA MODIG, JOURNALIST

Karolina är journalist och författare av boken *Häng konsten lågt*. Hon tipsar om fem kriterier för dig som vill börja köpa konst: känsla, estetik och skicklighet, intellektuell stimulans och kreativitet.



Den förändringen gäller inte bara konsten, menar han.

– Vi gör samma sak med kläder, design och mat just nu, satsar på färre saker men högre kvalitet. Till det kommer att vi också har tillbringat mer tid hemma det här året, vilket har väckt ett behov av ökad trivsel, och konsten blir en del av det, konstaterar han.

Man brukar ju säga att trender föds inom modets värld för att sedan dyka upp inom inredning och design. Så skulle det kunna vara även i det här fallet.

– Modevärlden har definitivt börjat intressera sig mer för konst. På Art Basel Miami för tio år sedan var det bara samlare där. Nu gör Gucci, Loewe och Prada visningar, modemagasin gör event och alla världens kreativa söker sig dit för inspiration.

Kanske tillhör också du dem som nyligen börjat intressera sig för konst? Kanske vill du som många andra byta det massproducerade mot något som känns personligt, de snabba trenderna mot något mer varaktigt. Journalisten Karolina Modig skrev för några år sedan boken *Häng konsten lågt*, där hon tar läsaren med på en personlig resa mot att bygga en konstsamling på 50 000 kronor. Hon tycker att man ska börja med att titta mycket på konst, utan att nödvändigtvis ha ambitionen att köpa.

– Besök museer, gallerier och auktionshusens visningar. Om du tycker att det är enklast att börja digitalt så gör det, men se till att uppleva mycket fysiskt också. Det viktigaste är att skaffa sig kunskap och att börja utforska vad du tycker om.

Hon tipsar om fem kriterier att utgå från när det kommer till att ringa in vad man tycker om: känsla, estetik, skicklighet, intellektuell stimulans och kreativitet. Hur får det här verket dig att känna? Tycker du att det är estetiskt tilltalande? Utmanar det dig intellektuellt? Vittnar verket om kreativitet och nytänkande eller är det i första hand skickligt utfört?



– Många i konstvärlden är skeptiska till de här kriterierna, men jag tycker att de är en ganska bra inkörsport för nya konstkonsumenter. Skicklighet och estetik är nog de aspekter som många greppar först. När man sedan sett mycket konst kanske man mer uppskattar något som utmanar intellektuellt eller som är väldigt kreativt, säger hon.

Men att man tycker att något är fint kan absolut vara skäl nog att köpa.

– I början kan det ju vara avskräckande eller svårt med väldigt konceptuell konst, och det är säkert helt okej att tycka om en tavla för att den är blå, eller för att man helt enkelt tycker att den är vacker.

ATT KÖPA KONST SOM investering avråder både Karolina Modig och Michael Elmenbeck från. Dels för att det kräver mycket kunskap, och dels för att priserna snabbt kan påverkas av stora politiska och ekonomiska skeenden, men också små enskilda händelser, som är svåra att överblicka och förutse.

– Det är det som är svårt med konst, men också en del av charmen, att priset är under ständig påverkan. Verk kan snabbt sjunka i pris om konstnären har en dålig period eller gör något uttalande som ingen vill förknippas med. Det är roligare att se på konsten som något man söker för att den gör en lycklig, för att den väcker känslor. Köper du en tavla för att du älskar motivet så kommer du att älska den oavsett vad den är värd, säger Michael Elmenbeck.

Men om man då hittat det där verket som talar direkt till ens hjärta, som man inte kan sluta tänka på och som man mer än något annat skulle vilja hänga på sin egen vägg och vila ögonen på varje dag. Hur ska man veta vad som är rimligt att betala?

– Prissättningen är något man lär sig när man ger sig in i det. Sök information om konstnären. →

”Konsten man köper blir också en berättelse om ens eget liv”

3 TIPS – HÄNG RÄTT

- » Häng lågt och inte för tätt.
- » Undvik inglasade verk och oljemålningar på samma vägg.
- » Placera inte möbler framför detaljrika verk – man ska kunna gå fram och titta.



Oljemålning *Notes* av Martin Wikström (Stockholms Auktionsverk). Munblåst vägglampett för ljus av Åsa Jungnelius från 2019 (Bukowskis) intill färgseriegrafi av Carl Johan de Geer, signerad och numrerad (Bukowskis).



En karmstol från danska Hay på Aarhus konstmuseum ArOS, där nya sociala hubben ArOS Marked är inredd bara med möbler från Hay.

Hur uppmärksamman är han eller hon? Priset handlar ofta om hur väletablerad en konstnär är. En konstnär som har sin första utställning ska inte ha så höga priser, även om aspekter som material och teknik kan spela in. Upplageverk, alltså där det finns fler än ett, ska inte heller vara lika dyra som original. Men det där kan ju variera mycket beroende på hur etablerad konstnären är, säger Karolina Modig.

Det är lätt att tro att all konst är dyr, eftersom det ofta är de stora försäljningsrekorden som uppmärksammas. Det är lätt att glömma bort att det faktiskt finns bra konst för alla plånböcker. På konstskolornas utställningar finns det till exempel möjlighet att hitta intressanta verk från ännu oetablerade konstnärer.

– Jag köpte Hanna Hansdotter på Konstfacks studentutställning till ett pris som man inte får hennes grejer för i dag. På skolor som Konstfack och Mejan hittar du ofta dem som kommer att bli etablerade konstnärer senare, säger Michael Elmenbeck.

ÄR MAN SUGEN PÅ redan etablerade konstnärer, men har en begränsad budget, kan man leta efter så kallade upplageverk, verk som tillverkats i en begränsad upplaga och där priset är lägre än vad det skulle varit om det bara funnits ett exemplar. På gallerier kan det dessutom finnas andra, lite billigare verk, av konst-

närer som hör till galleriet men som inte visas just då.

– Våga fråga! Gallerister tycker om att berätta om de konstnärer de representerar och hjälper dig gärna att hitta något som passar. Eller ta kontakt direkt med en konstnär som du gillar, berätta vad din budget är om fråga om det finns något i den prisklassen, säger Karolina Modig.

Michael Elmenbeck intresserar sig nästan uteslutande för samtidskonst, och köper helst direkt från gallerier.

– Konsten är ofta det som beskriver samtiden. Hur levde arbetarna på Södermalm under tidigt 1900-tal? Hur levde överklassen på 1700-talet? Det får du veta via konsten. Köper du samtidskonst så får du ett verk som berättar något om din samtid. I dag är till exempel intresset för kvinnliga konstnärer större än någonsin och Black lives matter-rörelsen har väckt ett större intresse för svarta konstnärer.

Finns det då något klassiskt misstag att undvika som förstagångsköpare?

– Jag har nog bara ångrat sådant jag inte köpt. Att jag snålat ur och istället lagt pengarna på annat. Att jag inte tagit vissa grejer som jag verkligen velat ha på allvar. Jag skulle gärna ha velat köpa mer än vad jag köpt, för konsten man köper blir också en berättelse om ens eget liv – vad man speglar sig i, känslor och preferenser i olika livsperioder, säger Karolina Modig. ■